

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní JUDr. Miroslavou Ježoviczovou v právní věci žalobce **Ing. J.B.**, proti žalované **České správě sociálního zabezpečení**, Praha 5, Křížová 25, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 11.5.2010, **o vyrovnávací příspěvek ke starobnímu důchodu**,

t a k t o :

I. Žaloba **s e z a m í t á .**

II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ze dne 12.2.2010 žalovaná Česká správa sociálního zabezpečení (dále jen ČSSZ) provedla vyúčtování starobního důchodu žalobce, který byl přiznán za období od 6.1.2009 ve výši 4.188,- Kč. Toto vyúčtování

provedla za období od 6.1.2009 do 5.1.2010. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce včas námitky.

Napadeným rozhodnutím ze dne 11. 5. 2010 č. j. X potom žalovaná zamítla námitky žalobce proti shora uvedenému rozhodnutí ze dne 12. 2. 2010 a toto rozhodnutí potvrdila.

Proti tomuto rozhodnutí žalované podal žalobce včasnou žalobu, v níž zejména namítal, že s napadeným rozhodnutím nesouhlasí, poněvadž je považuje za nesrozumitelné, nekonkrétní a neodůvodněné, neodpovídající jeho nárokům. Zdůrazňoval, že žalovaná Česká správa sociálního zabezpečení postupuje při vyřizování jeho důchodu liknavě již od počátku po velmi dlouhé období. Ke konkrétnímu rozhodnutí namítal, že v souladu s nálezy Ústavního soudu z období let 2003-2008 měla žalovaná postupovat zcela jinak při „dorovnání“ jeho důchodu a neměla se opírat o tzv. „výklad MPSV“, což je zřejmě interní pokyn pro žalovanou, nikde nepublikovaný. Naopak měla žalovaná odstranit diskriminační výsledky aplikace smlouvy mezi Českou republikou a Slovenskou republikou. Žádal, aby při posuzování jeho důchodu byly všechny uvedené doby a jeho výdělků započítány, aby byla odstraněna diskriminace a aby mu byl přiznán důchod ve výši 13.670,- Kč a nikoliv „almužna“ ve výši 11.610,- Kč. Navrhoval proto zrušení napadeného rozhodnutí.

Žalovaná navrhovala zamítnutí žaloby jako nedůvodné. Ve svém písemném vyjádření k podané žalobě provedla podrobný rozbor napadeného rozhodnutí, a poukázala na to, že s přihlédnutím ke Smlouvě mezi ČR a SR o sociálním zabezpečení číslo 228/1993 Sb. (dále jen Smlouva) a k opatření Ministerstva práce a sociálních věcí – „Výklad zákona o důchodovém pojištění, popř. předpisů souvisejících“, jakož i k nálezům Ústavního soudu byla žalobci stanovena výše starobního důchodu za dobu od 6.1.2009 do 5.1.2010 měsíčně 4.188,- Kč s tím, že od ledna 2010 mu náležel důchod ve výši 4.774,- Kč měsíčně a od dubna 2010 ve výši 4.188,- Kč měsíčně. Žalobce byl zároveň upozorněn, že vyplacené zálohy důchodu za rok 2009 budou zúčtovány na počátku roku 2010 a rovněž tak, že zálohy důchodů za rok 2010 budou zúčtovány počátkem roku 2011.

Žalobce má trvalé bydliště na území České republiky a je českým občanem. Žalobce v období od 1. 1.1993 do 31. 5.1994 pracoval na území nynější Slovenské republiky.

Z obsahu dávkového spisu žalobce bylo zjištěno :

Žalobce v minulosti původně uplatnil žádost o starobní důchod dle § 30 zákona č. 155/1995 Sb. (dále jen zdp) a žádal, aby mu byl důchod přiznán od 15.1.2003. Tuto žádost vzal zpět .

Další žádost podal žalobce dne 9. 9.2003, přičemž mu měl být starobní důchod přiznán dle § 29 zdp od 10.10. 2003.

Rozhodnutím ze dne 1. 4. 2004 byla pak žalobci přiznán starobní důchod dle ust. § 29 zákona č. 155/1995 Sb. od 10.10.2003 ve výši 2.044,- Kč měsíčně.

Následovala tato rozhodnutí vydaná žalovanou Českou správou sociálního zabezpečení :

- rozhodnutím ze dne 24. 5. 2005 byla žalobci zamítnuta žádost ze dne 18.2.2005 o přiznání vyrovnávacího přídatku k úhrnu důchodů vyplácených Sociální pojišťovnou v Bratislavě a Českou správou sociálního zabezpečení;

- rozhodnutím ze dne 17. 7. 2008 byl žalobci přiznán od 17. 5. 2004 starobní důchod ve výši 4.063,- Kč měsíčně;

- rozhodnutím ze dne 24.7. 2008 žalovaná žalobci upravila starobní důchod od 17. 5. 2004 na částku 4.063,- Kč;

- rozhodnutím ze dne 13.7. 2009 stanovila žalobci od 6.1.2008 do 5.1. 2009 starobní důchod ve výši 4.774,- Kč měsíčně.

Z obsahu dávkového spisu bylo dále zjištěno, že výše českého dílčího starobního důchodu činila 2.719,- Kč (z toho 466,- Kč základní výměra a 2.253,- Kč procentní výměra) a je tedy nižší než důchod přiznaný ve smyslu nálezu Ústavního soudu.

Dále měl krajský soud k dispozici rozhodnutí žalované ze dne 10.2.2011 č.j. X, tedy vydané po datu vydání nyní přezkoumávaného rozhodnutí. Z tohoto zjistil, že podle ustanovení § 116 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, je žalobce povinen České správě sociálního zabezpečení vrátit přeplatek v celkové výši 4.554,- Kč na starobním důchodu, který byl vyplácen v zálohové výši v období od 6.1.2010 do 5.4.2010 ve výši 4.774,- Kč měsíčně a od 6.4.2010 do 5.1.2011 ve výši 4.188,- Kč měsíčně, srážkami ze splátek důchodu vypláceného v zálohové výši měsíčně 500,- Kč. Od ledna 2011 náleží žalobci starobní důchod zálohově ve výši 4.188,- Kč měsíčně. Od dubna 2011 náleží starobní důchod zálohově ve výši 3.955,- Kč měsíčně. Dále žalovaná v tomto rozhodnutí uvedla, že žalobci od dubna 2011 náleží výplata starobního důchodu ve výši 3.955,- Kč měsíčně a vyplácené zálohy za rok 2011 budou zúčtovány počátkem roku 2012 s přihlédnutím k částkám starobního důchodu stanoveného dle českých právních předpisů a k částkám vypláceným na slovenském starobním důchodu za rok 2011. Průměrná výše starobního důchodu stanovená dle českých právních předpisů včetně zvýšení dle Nařízení vlády č. 363/2008 činila za rok 2010 celkem 12.230,- Kč měsíčně a průměrná výše slovenského starobního důchodu činila za rok 2010 321,20 EUR měsíčně, takže po přepočtu na českou měnu (platným kurzem české koruny vůči Euru stanoveným ČNB k 1.7.2010 - 25,760) činila za rok 2010 celkem 8.275,- Kč a rozdíl tedy činil 3.955,- Kč měsíčně.

Žalobce žádal též o odstranění tvrdosti zákona a tato žádost byla zamítnuta rozhodnutím Ministra práce a sociálních věcí Ing. Zdeňka Škromacha ze dne 20. 12.

2004 č. j. 2004/53841-32, přičemž toto považuje žalobce rovněž za diskriminační, neboť tuto žádost podával 15 měsíců před vstupem do Evropské unie.

Z rozhodnutí Sociálnej poisťovne v Bratislavě ze dne 18. 3. 2003 bylo zjištěno, že žalobci byl od 10.8.2002 přiznán starobní důchod ve výši 5.877,- Sk měsíčně.

Z obsahu spisu Krajského soudu v Ostravě sp. zn. 43Cad 155/2007 bylo zjištěno, že usnesením ze dne 30. 10. 2008 bylo zastaveno řízení o žalobě týkající se rozhodnutí ČSSZ ze dne 12. 7. 2007, neboť žalobce vzal svou žalobu zpět, a to dne 27. 10. 2008. K tomuto kroku žalobce uvedl u ústního jednání dne 9. 1. 2012, že žalobu vzal zpět, aby „vůbec něco dostal, a aby nedošlo k dalšímu diskriminování důchodců pracujících v inkriminované době na Slovensku „.

Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo (v rámci žalobních bodů) a poté dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

Dorovnání „slovenského“ důchodu se stanoví jako rozdíl mezi výší důchodu stanoveného podle právních předpisů České republiky, a sice jakoby českou dobou pojištění byla rovněž doba pojištění získaná před 1.1.1993 na území České a Slovenské federativní republiky, a výší „slovenského“ důchodu. Doba zaměstnání žalobce v období od 1.1.1993 do 31.5.1994 byla tedy posuzována pro žalobce jako doba zaměstnání za území cizího státu. Důchod se vyplácí zálohově a každý rok se stanoví znovu jako rozdíl průměrného měsíčního důchodu dle předpisů v České republice a průměrného měsíčního důchodu dle předpisů ve Slovenské republice za stejné období. Dobu zaměstnání a výdělky získané žalobcem na území Slovenské republiky od 1.1.1993 do 31.5.1994 nelze hodnotit pro nárok a výši důchodu, jelikož se jedná o dobu pojištění cizího státu. Jedná se o dobu vyloučenou.

Z nálezů Ústavního soudu nelze tedy dovodit podmínky pro přiznání nároku na dorovnání s výjimkou státního občanství České republiky. V případě předpisů o sociálním zabezpečení, resp. důchodového pojištění není možno použít rozšiřující výklad právních předpisů. Nárok na dávku důchodového pojištění je možno přiznat jen tehdy, jsou-li splněny všechny zákonem stanovené podmínky. V souladu s nálezem Ústavního soudu II. ÚS 376/2000 rozšiřující výklad zákonných podmínek vzniku nároku by byl v rozporu se zájmy ostatních pojištěnců. Právní rozlišování v přístupu k určitým právům nesmí být projevem libovůle, neplyne z ní však závěr, že by každému muselo být přiznáno jakékoliv právo. V té souvislosti poukazuje krajský soud, na to, že Nejvyšší správní soud s ohledem na čl. 89 odst. 2 Ústavy byl nucen respektovat nálezy Ústavního soudu, a proto v rozsudku ze dne 24.10.2007 č.j. 3Ads 2/2003-218 uvedl, že „.....Ústavní soud ve svém plenárním nálezu konstituoval pro posouzení dob pojištění nové kritérium – státní občanství pojištěnce, které není upraveno ani ve vnitrostátních předpisech ČR a SR, ani ve smlouvě o sociálním zabezpečení uzavřené mezi těmito dvěma státy, zákonná úprava takovouto situaci nepředvídá a neexistují proto v oblasti pozitivního práva žádná pravidla, jak ji řešit.

Žalovaná při vydávání přezkoumávaného rozhodnutí respektovala skutečnost, že tzv. vyrovnávací příspěvek není dávkou, která by měla podklad v současné právní úpravě. Žalovaná tak byla zároveň povinna respektovat současné právní předpisy, zejména zákon 155/1995 Sb. a výše uvedenou Smlouvu a nemohla použít rozšiřující výklad těchto právních předpisů, v daném případě rozšiřující výklad zákonných podmínek vzniku nároku, jak to má na mysli Ústavní soud ve svém nálezu II. US 376/2000. Žalobce byl v období od 1.1.1993 do 31.5. 1994 zaměstnán na území Slovenské republiky a tato doba pojištění byla tedy posouzena jako doba zaměstnání i žalobce na území cizího státu. V daném případě byl tedy dorovnávací příspěvek stanoven jako rozdíl mezi výší důchodu dle předpisů České republiky (bez ohledu na článek 20 Smlouvy - jako by „českou“ dobou pojištění byla rovněž doba získaná před 1. 1. 1993 na území České a Slovenské Federativní republiky) a výší „slovenského“ důchodu. Co se týče nálezů Ústavního soudu sp.zn II ÚS 405/02, IV. ÚS 301/05 a PL. ÚS 4/06, tyto nálezy řešily ve svém souhrnu dle názoru krajského soudu jiné právní skutečnosti a skutkové okolnosti. Jednalo se o zápočet doby pojištění získané do 31.12.1992 pro důchodové nároky vzniklé po tomto datu v jednotlivých nástupnických státech po zániku ČSFR a v této souvislosti také řešily význam státního občanství pojištěnců. Žádný právní předpis neupravuje vznik nároku na „vyrovnávací příspěvek“ a tím samozřejmě ani neupravuje způsob výpočtu výše této dávky. Na tomto závěru nemůže nic měnit fakt, že žalobce byl a je nadále českým státním občanem.. Dále je nutno poukázat na znění čl. 20 odst. 1 Smlouvy mezi Českou republikou a Slovenskou republikou o sociálním zabezpečení publikované jako sdělení Ministerstva zahraničních věcí č. 228/1993 Sb., podle které se doby zabezpečení získané přede dnem rozdělení České a Slovenské federativní republiky považují za doby zabezpečení toho smluvního státu, na jehož území měla zaměstnavatel občana sídlo ke dni rozdělení České a Slovenské federativní republiky, nebo naposledy před tímto dnem a na čl. 15 odst. 1 správního ujednání o provádění Smlouvy mezi ČR a SR o sociálním zabezpečení publikovaného jako sdělení Ministerstva zahraničních věcí č. 117/2002 Sb. m.s. Podle tohoto článku se sídlem zaměstnavatele rozumí adresa, která je jako sídlo zapsaná v obchodním rejstříku. Je-li zaměstnavatelem fyzická osoba, je sídlem adresa, která je v obchodním rejstříku uvedena jako místo podnikání; je-li zaměstnavatelem odštěpný závod nebo jiná organizační složka zapsaná v obchodním rejstříku rozumí se sídlem zaměstnavatele adresa tohoto odštěpného závodu nebo organizační složky. Z uvedených ustanovení je nutno vycházet se zřetelem k tomu, že ustanovení čl. č. 20 odst. 1 Smlouvy o sociálním zabezpečení je uvedeno v příloze č. III Nařízení Rady /EHS/ č. 1408/71 a na základě článku 7 odst. 2 tohoto nařízení tak platí i po přistoupení České republiky k Evropské unii.

Pokud tedy žalobce požadoval přiznání „vyrovnávacího příspěvku“, jedná se o dávku, která oporu v právní úpravě ani ve výše uvedené mezinárodní Smlouvě nemá. Požadovaný vyrovnávací přídavek není upraven legislativně a v současné době je poskytován v souladu s výše uvedenými nálezy Ústavního soudu a dle článku 89 odst. 2 Ústavy nad rámec právních předpisů z českého důchodového systému.

Ústní jednání Krajského soudu v Ostravě soudu dne 10.1.2011 bylo odvoláno, neboť žalovaná ČSSZ požádala o vrácení dávkového spisu, a to k provedení zúčtování starobního důchodu žalobci za rok 2010. U ústního jednání dne 9.1.2012 žalobce opětovně opakoval námitky, jak jsou uvedeny v žalobě a v průběhu celého řízení včetně žalobcem zpracovaných CD nosičů. Ani tyto námitky však soud nemohl s ohledem na výše uvedené shledat důvodnými.

Se zřetelem k výše uvedenému krajský soud žalobu žalobce v souladu s ustanovením § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.

Žádnému z účastníků nebylo přiznáno právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce v řízení neměl úspěch a žalovaná právo náhrady nákladů řízení nemá ze zákona (ust. § 60 odst. 1 s.ř.s. a ust. § 118d zákona č. 582/1991 Sb. v platném znění).

P o u ě n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně ve lhůtě dvou týdnů ode dne doručení jeho písemného vyhotovení, a to písemně, ve dvojím vyhotovení. Podmínkou řízení o kasační stížnosti je povinné zastoupení stěžovatele advokátem, pokud stěžovatel sám nemá vysokoškolské právnické vzdělání.

V Ostravě, dne 9. ledna 2012

Samosoudkyně:

JUDr. Miroslava Ježoviczová